

SİVAS'A DAİR ARAPÇA ŞİİRLER

Şihabüddîn Ahmed FARFUR*

Çeviren: Enbiya YILDIRIM¹

Aşağıdaki şiirler, bilebildiğimiz kadarıyla, bu güne kadar Sivas hakkında yazılan ilk Arapça eserler olmaları yönüyle dikkat çekicidirler.

سِيَوَاسُ بَيْنَ الْجَمَالِ وَ الْحَضَارَةِ

شهاب الدين أحمد فرفور

فَالْكُلُّ مُحْتَرِقٌ شَوْقًا لِرُؤْيَاكَ	سِيَوَاسُ سِيَوَاسُ مَا أَبْهَى مُحْيَاكَ
اللَّهُ فَوْقَ صُنُوفِ الْحُسْنِ وَلَاكَ	سِيَوَاسُ يَا غَادَةَ فِي الْأَرْضِ مَائِسَةً
سُبْحَانَ رَبِّيَ أَبِالْفِرْدَوْسِ حَلَاكَ	مَا جِئْتُ أَرْضَكَ إِلَّا قُلْتُ مِنْ عَجَبٍ
صِفَافٍ نَهْرِكَ يَحْكِي مِنْ سَجَايَاكَ	يَا غَايَةَ الْحُسْنِ إِنِّي قَدْ رَحَلْتُ إِلَى
وَلَا أَكَلْتُ طَعَامًا مِثْلَ كُفْتَاكَ	فَمَا رَأَيْتُ أَحْمَرَارًا مِثْلَهُ أَبَدًا
أَعْجُوبَةَ الْمَجْدِ يَعْلَمُ شَأْنَ مَرْفَاكَ	مَنْ يَنْظُرُ الْيَوْمَ فِي تَارِيخِ مَجْدِكَ يَا

* Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Arapça Öğretim Görevlisi.

¹ Prof. Dr., Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi.

تَبَقَى لَدَى الدَّهْرِ تَعْرِيفًا بِعَلْيَاكَ	فِيكَ أَوْلُوجَامِعٍ بَاتَتْ مَنَارَتُهُ
مَرَاكِرِ العِلْمِ فِي دَرَسِ لِأَفْلَاكِ	وَ مَنْ أَتَاكَ إِلَى المِيدَانِ يَرُنْ إِلَى
عَبِيدِ سَبِيٍّ فَصِرْنَا مِنْ سَبَايَاكَ	رَبِيعِ زَهْرِكَ يَا سِيَوَاسُ صَيَّرْنَا
نَأْتِي إِلَيْهَا لِنُْمَسِي فِي حَنَائِيَاكَ	وَ بِأَشَابِهَجَةٍ أَصْحَحْتُ صَفْوُ مَجْمَعِنَا
قُلُوبِ كُلِّ عِبَادِ اللّهِ تَهْوَاكَ	سِيَوَاسُ إِنِّي عَرَفْتُ الحُسْنَ عَاشِقَهُ
أَسْطُورَةَ الحُسْنِ هَلْ مِنْ بَعْدِ أَلْفَاكَ	تَدُوبُ نَفْسِي عَدَابًا إِنْ تَرَكْتِكَ يَا
فِي وَصْفِ حُسْنِكَ إِعْجَابًا وَ يَهْوَاكَ	مَنْ جَاءَكَ اليَوْمَ مُشْتَنَاقًا يَهُمُّ أَبَدًا
حُزْنٌ طَوِيلٌ وَ أَصْحَى المَدْمَعِ البَاكِي	وَ مَنْ أَرَادَكَ نَسِيًّا حَظَّهُ دَوْمًا
لَوْلَاكَ مَا لَمَعَتْ سِيَوَاسُ لَوْلَاكَ	سِيَوَاسُ فِيكَ نُجُومُ الحُسْنِ قَدْ لَمَعَتْ

GÜZELLİK VE MEDENİYET ARASINDA SİVAS

Sivas, Sivas! Ne kadar güzel yüzün var
Herkes seni görebilmenin aşkıyla yanar
Sivas! Güzel kız, arzda iki yana sallanan!
Allah tüm güzelliklere yaptı seni sultan
Toprağına geldiğimde hayretle dedim:
Firdevs'le mi bezemiş sübhan rabbim
Güzelliğin zirvesi! Vardım ırmağına
Meziyetlerini anlatan kıyılarına

Onun gibi bir kırmızı asla görmedim
Köften gibi yemek ben hiç yemedim
 Ey hayret ettiren azamet! Bilir mevkiini
 İnceleyen bugün senin şerefli tarihini
Sende Ulucami var, olmuştur minaresi
Tarih boyu durarak yüceliğinin şahidi
 Bakışlarını diker senin Meydan'a gelen
 İlim merkezlerine ki felek dersi verilen
Toplandığımız en nezih yer oldu Paşabahçe
Geliriz akşamlamak için müşfik köşelerinde
 Sivas, baharının çiçekleri bizi etti köle
 Esir edilmiş kulların olduk bu şekilde
Sivas, tanıdım ben aşklarını güzelliğin
Gönlü sana meftun tüm Allah kullarının
 Seni terk edersem azaptan erir gönlüm
 Güzellik efsanesi yine kavuşur muyum
Bugün arzuyla sana gelenin aklı illa kaybolur
Tutulduğu güzelliğini tarifte ve sana aşık olur
 Unutmayı düşünenin nasibidir sürüp gidecek
 Uzun süreli hüznün, ağlayıp göz yaşı dökmek
Güzellik yıldızları sende parlamıştır, Sivas
Olmasaydın şayet onlar ışıdamazdı, Sivas

زَمَهْرِيرُ سِيَّوَسَ

شهاب الدين أحمد فرفور

عَلِمْتَ أَنَّكَ فِي سِيَّوَسَ لَا عَجَبًا	يَا مَنْ أَحْسَّ بِتَلْجِ فِي الْعِظَامِ أَمَا
أَرْضًا لِرُومِ خَسِرَتِ السَّقِّ مُعْتَصَبًا	مَهْدَ الْبُرُودَةِ أَصْحَتْ إِنْ عَلِمْتَ فَيَا
وَ فِي سَقِيْعِ يُمَيْتِ التُّرْكِ وَ الْعَرَبَا	فَأَقْتَنِكَ سِيَّوَسُ فِي تَلْجِ وَ فِي بَرْدِ
يُطَاوِلُ الشُّهْبَ بَلْ يَعْلُو بِهَا السُّحْبَا	الْتَلْجِ فِيهَا كَأَمْنَالِ الْجِبَالِ غَدَا
أَوْ جِئْتَهَا فِي رَيْعِ بَرْدِهَا وَجَبَا	إِنْ جِئْتَهَا فِي شِتَاءِ مِتَّ مِنْ بَرْدِ
أَعْطَنَكَ مِنْ بَرْدِهَا الْمَخْزُونِ مَا احْتَجَبَا	أَوْ كَانَ صَيْفُكَ يَوْمًا فِي مَرَابِعِهَا
فِي أَيِّ حَالٍ فَأَمْلِي نَارَكَ الْحَطْبَا	ثَلَاجَةٌ هِيَ إِنْ أَبَدَتْ بُرُودَتَهَا

SİVAS'IN KARAKIŞI

Sivas'a bir Suriyeli geldi bileler
Soğuşunu böyle resmetti diyeler

Soğuşu tâ kemiklerinde hissedem, Sivas'tasın

Bunda şaşılacak bir şey yok ki, bilmez misin

Malumunuz olsun ki; Sivas, yurdu oldu ayazın

Erzurum! Soğuk elinden alındı, yarışı kaybettin

Kar, soğuk ve donda Sivas tarafından geçildin

Hem Türk'ü hem Arab'ı öldürür soğuşu şehrin

Karı dağlar misali, çok yüce olur bu vilayetin
Yıldızlar gibi yüksek, bulutları dahi geçkin
Buraya kışın gelirsen şayet, soğuktan ölürsün
Baharda gelsen de soğuğu mutlak hissedersin
Şayet bir gün yeşil kırlarında gezersen yazın
Kilerdeki saklı soğuktan verir gecikmeksizin
Buzdolabı gibidir, soğuşunu bir gösteriversin
Sen her hâlükârda ateşe odun atmaya bakasın.